

WANAWAKE NA FINANCIAL SECURITY

Afya ya Wanawake katika Kaskazini

Tangazo la Women's Health Victoria
Level 1, 123 Lonsdale Street
Melbourne Victoria 3000, Australia
(Sanduku la Posta 1160 Melbourne, 3001)
Simu: 03 9662 3755
Nukushi: 03 9663 7955
Barua Pepe: whv@whv.org.au
<http://www.whv.org.au>

Tangazo La Kwanza 2006

© Women's Health In the North

Wanawake na Rehani ya Fedha

Utangulizi

Ushiriki wa kiuchumi na rehani ya fedha ni sababu mbili muhimu zinazo shawishi afya ya wanawake na ustawi. Kwa kuwa madhumuni ya mantiki, wanawake wanafursa chache kuliko wanaume ijapo kwa kazi ya malipo au aina za mapato mengineo¹. Kama athari, wanawake pia wanajipata katika upungufu wa rehani ya fedha kuliko wanaume.

Ushiriki wa kiuchumi na rehani ya fedha katika wanawake haithibitiki kwa tofauti katika ujamaa, ila heri ujinsia.

Tofauti za Ujinsia

Katika Australia, kazi za wanaume mara nyingi huthaminiwa zaidi kuliko kazi za wanawake. Ijapokuwa mabadiliko katika kazi za wanawake katika mwongo uliopita, wanawake huendelea kuubeba uzito wa wajibu unaoambatana na jukumu la mtunzaji wa jamii na aila². Hii huzuia ujazifu wa wanawake kushiriki katika uajiri wa kulipa.

Wakati kiasi cha wanawake wanaoshiriki katika kazi kiliongezeka kutoka asilimia arubaini na mbili mnamo mwaka elfu moja, mia tisa sitini na nane (1968), hadi asilimia hamsini na tisa katika mwaka wa elfu moja, mia tisa tisini na nane, mwelekeo huu hudhihirisha uongezekaji wa kazi za muda maalum afadhali kuliko ujira wa wakati mkamilifu³. Katika Victoria, hivi sasa wanawake wamekaribia asilimia thelathini na tatu ya watu walioajiriwa wakati mkamilifu na asilimia sabini na moja ya watu wameajiriwa kwa muda maalum⁴.

Wanawake bado wanalipwa kidogo zaidi kuliko wanaume kwa kazi zinazolingana thamani. Sababu huwa ni soko ya ufanyi kazi inayoshungulikia wanawake katika umilikaji na/au viwanda vinavyowakomesha uhuru wa mshahara wajuu zaidi, malipo ya tunuku, na bahashishi⁵.

Wanawake hawatumbuliwi kwa kufanya kazi zisizolipa mshahara ambazo wanazifanya kila siku katika jamii na nyumbani, wanadhaniwa kuwa kazi zile ni za 'bure' au si kazi halisi.

Upungufu wa ushiriki wa kiuchumi humaanisha kuwepo kwa tofauti katika mapato kati ya wanawake na wanaume. Mwakani elfu mbili na sita:

- Wanawake walipata ujira dogo zaidi kulinganisha na wanaume mwongo uliopita. Tangu mwaka wa elfu moja mia tisa tisini na sita (1996), pengo iliyopo katika ujira wastani katika wiki kati ya wanawake na wanaume uliongezeka kutoka dola mia mbili ishirini na tisa, senti kumi hadi dola mia tatu kumi na moja, senti themanini⁶.
- Katika Victoria, ujira wastani katika wiki wa wanawake upo asilimia kumi na nane nukta tisa chini zaidi kuliko ule wa wanaume wa Victoria⁶.
- Wanawake wanaakiba ya malipo ya kustaafu dogo zaidi ya nusu kuliko wanaume⁶.

Mapato ya chini kabisa maishani humaanisha wanawake wanadhuriwa kutokana na:

- utengemezi wa kifedha kwa mwenza aliye na ujira wa juu au mapato mengineo (faida na pensheni)⁷
- ufukara wiani, hasa katika miaka ya baadaye maishani
- chakula na nyumba isiyo thabiti
- kutuwa na maskani.

Vidokezi kwa siku za Baadaye

Ushiriki wa uchumi na uthabiti wa kifedha ni maswala muhimu kwa afya ya wanawake na ustawi. Kuendeleza ushiriki katika uchumi kwa wanawake – utumizi wa chini kwa nafasi ya soko ya ufanyi kazi - hufanya busara hati njema ya umma, isitoshe afya ya busara njema. Maswala ya thamani yahusio afya na upanganji unaohusu:

- Kuzatiti vikwazo vilivyo katika ushiriki katika uchumi/uendelezi wa kikazi kama vile; ukosefu wa kazi/ urari katika jamii, uwezekano pamoja na kuweza kufikiwa kwa utunzaji wa watoto, pamoja na likizo ilipwayo wakati wa uzazi.
- Ufutaji wa tofati katika ujira katika kazi zinazolinganishwa thamani.
- Kuendeleza maelezo ya kifedha miongoni mwa kikundi cha wanawake wasio nafuu.
- Kuzatiti uhalisi kwa wanawake wanaoelekea miaka ya uzeeni wakiwa na upungufu wa malipo ya kustaafu, kwani malipo ya kustaafu yanaongezeka kulingana amri ya malipo asili.

¹ Doughney J, Macdonald F, Pyke J, Lyon A, Leahy M & Rea J for Security 4 Women (2003) Lifelong Economic Well-being for Women. Summary Paper: What Women Want. Security 4 Women, Fitzroy.

² Australian Bureau of Statistics (2004). Disability, Ageing and Carers, Australia: Summary of Findings, 2003, Cat. 4430.0. Australian Bureau of Statistics, Canberra.

³ Australian Bureau of Statistics (1998) *Australian Social Trends: Trends in Women's Employment*. <http://www.abs.gov.au/ausstats/abs@.nsf/2f762f95845417aeca25706c00834efa/42e23011aaf49548ca2570ec001971c8!OpenDocument> Accessed on 2/06/2006.

⁴ Department for Victorian Communities, Office of Women's Policy (2006) *Facts About Women and Men in Victoria*. [http://www.women.vic.gov.au/web12/rwpgslib.nsf/Graphic+Files/VicWomenFactsJan06/\\$file/VicWomenFactsJan06.pdf](http://www.women.vic.gov.au/web12/rwpgslib.nsf/Graphic+Files/VicWomenFactsJan06/$file/VicWomenFactsJan06.pdf) Accessed on 2/06/2006.

⁵ Victorian Pay Equity Working Party (2005) Advancing Pay Equity – Their Future Depends on It. http://www.business.vic.gov.au/busvicwr/assets/main/lib60047/85_pay-equity-final-4-3-2005.pdf Accessed on 2/06/2006.

⁶ Women's Health in the North (2005) *Women in Melbourne's North: A Data Book for Program and Service Planning in Health*. Women's Health in the North, Thornbury.

⁷ Jefferson T (2005) Women and Retirement Incomes in Australia: A Review. *The Economic Record* 81(254): 273-291.